

Abimaterjal noortekohtumiste tegijatele

Noorte kaasamine

Mis on sinu jaoks “kaasamine”?

Paljude pedagoogide jaoks tähendab noorte kaasamine seda, et täiskasvanud korraldavad noorte jaoks üritusi ning noored võtavad üritustest aktiivselt osa. Aga meie jaoks ei ole selline olukord veel noorte kaasamine.

Meie jaoks on noorte kaasamine selline olukord, kus noortel on alates projekti alguse faasist aktiivne roll. Näiteks mõtlevad noored välja projekti idee ja aitavad planeerida tegevuskava. Noored saavad valmistada ette kohtumisel läbi viidavaid tegevusi või mängu ning neid hiljem ka oma eakaaslastele ise korraldada!

Kui noored on kaasatud ja ideed tulevad neilt endalt, tähendab see, et neil on tegevuse vastu huvi, nad suudavad omakorda kaasata ka eakaaslasi – nakatada neid oma entusiasmiga.

Selleks, et noortekohtumise ajal oleks noored võimalikult palju tegevustesse kaasatud, saab noortele kohtumise ajaks jagada aktiivseid rolle. **Näiteks:**

- 1) Ajakirjanikud ja toimetajad – hea projekti käekäigu üle on ka sõpradel ning kohalikul kogukonnal võimalik rõõmu tunda! Projekti kohta saab jutte ja pilte vaadata blogist, võib ka valmistada meeleoluka videoklipi. Mõni noor reporter saab kirjutada artikli kohalikku lehte!
- 2) Kommunikatsiooni soodustajad – tihti on grupis mõned aktiivsemad noored, kes oskavad hästi keeli ning on avatud suhtlejad. Kommunikatsiooni soodustajad jälgivad, et kõik noored saaks võimalikult hästi teineteisest aru ning tulevad appi, kui suhtlemisel peaks tekkima takistusi.
- 3) Sotsiaalne toimkond – noored, kes oskavad välja mõelda mängu ja tegevusi, millega sisustada näiteks tutvumisprogramm ja soodustada sellega noorte omavahelist sõbrunemist. Sotsiaalne toimkond saab pakkuda välja väikseid mängukehi, kui tekib tunne, et oleks vaja natuke ergutust.
- 4) Tagasiside kogujad – jälgivad, milliseid hinnanguid ja mõtteid on noortel käesoleva projekti kohta, aitavad noortel analüüsida, mida kogemusest õpiti ning viivad läbi vestlusringe, kus noored saavad oma mõtteid teistega jagada.

Veel võimalikke ideid erinevatest rollidest:

- 1) _____

- 2) _____

- 3) _____

Noortekohtumise "Preflight checklist"

Projekti planeerimine

1. **Teema** on paigas - oskame vastata küsimusele millega meie projekt tegeleb?
2. Noored on **motiveeritud** - oskavad seletada, mis kasu nemad projektist saavad!
3. Projektil on **eesmärk** - oskame vastata küsimusele mida tahame oma projektiga muuta?
4. Projektil on kavandatud **tulemus** - oskame öelda, mida me projektiga tahame saavutada!
5. Meil on **partnerid** - oleme kokku leppinud, kellega koos projekti teeme!
6. Oleme läbi mõelnud **resurssid** - teame nimetada, mida meil on projekti läbiviimiseks vaja!
7. Teame, mis on realistlik tegevuste **aeg** ehk kui kaua projektitegevustele kokku aega kulub!

Taotluse kirjutamine

1. **Projekti** kuupäevad on paigas
2. **Tegevuse** kuupäevad on paigas
3. Noorte ja grupijuhtide **nimed** on olemas
4. **Tegevuskava** on esitatud iga päeva kohta
5. Korrektnel **eelarve** on kokku arvatatud
6. Tegevuste **turvalisus** on läbi mõeldud
7. Planeeritud on võimalikke jätkutegevusi (uued projektid, kohtumised)

Noortekohtumiste tegevuste läbiviimine

1. **Tegevused** sobivad kokku projekti teema ja eesmärkidega
2. **Rollid** on jaotatud
3. Tegevusi **viivad läbi noored**
4. Iga päev toimub **tegevuste analüüs**: Miks seda tegime? Mida tegevusest õppisime? Kus meil sellest oskusest veel tulevikus kasu on?
5. Partnerite vahel on **vastutus** jagatud võrdselt - kõigil on tähtsaid ülesandeid
6. Toimub **kultuuridevaheline õppimine**
7. Toimub laiemal üldsusel **teavitamine** projekti tegevustest tulemustest.

Eesmärgi seadmine SMART mudeliga

Targa eesmärgi seadmiseks tuleb sõnastada rohkem kui soovitud tulem. Inglisekeelne sõna “smart” on akronüüm märksõnadele, mida eesmärgi seadmisel meeles pidada.

S	Specific Täpne	Eesmärgi sõnastus on täpne. See on vajalik, et lugejad mõistaksid eesmärgi sarnaselt. See ei tähenda, et sõnastus peaks olema võimalikult lühike, vaid tuleks selgitada täpselt eesmärk lahti.
M	Measurable Mõõdetav	Mõõdikud annavad teada, kas eesmärk on saavutatud. Head on objektiivsed arvulised mõõdikud, nt käive, kasum, hinnang jms. Mittearvulised mõõdikud tuleb täpsemini lahti seletada, et oleksid üheselt mõistetavad.
A	Attainable Saavutatav	Hinnang, kas eesmärk on saavutatav. Hea on ülejäänud küsimused vastata ning vaadata, kas selline eesmärk on üldse saavutatav.
R	Relevant Asjakohane	Kuidas sobib eesmärk kokku suurema pildiga? Tuleks hinnata, kas läheb teistest eesmärkidest kaugemale või lähemale. Mitmes suunas korraga rebida on kulukam ning keerulisem.
T	Time-bound Ajastatud	Seatud tähtajad ning täitmise etappide tähtajad. Suurema eesmärgi puhul on hea seada etapid, et kontrollida eesmärgi täitmise graafikut.

Noortekohtumise turvalisuse meelespea

- ✓ Tegele riskidega. Mõtle, mis võib halvasti minna ning ole valmis probleeme lahendama. Tehke koos oma grupiga riskianalüüs ning juba enne noortekohtumist tegele tekkida võivate probleemidega.
- ✓ Saa noortekohtumiseks luba. Võib juhtuda, et kohtumise korraldamiseks on vajalik näiteks koolidirektori, politsei, kohaliku omavalitsuse või päästeameti luba.
- ✓ Toitlustamisele on seatud kindlad reeglid. Tutvu nendega ning tee nii, et toiduohutus oleks tagatud.
- ✓ Osalejate majutamine peab olema tervisele ohutu. Uuri enne, kas majutustingimused vastavad nõuetele.
- ✓ Tuleohutuse tagamiseks on hea tutvustada noortekohtumise toimumiskohta näiteks Päästeameti tuleohutusspetsialistile. Tee endale selgeks evakuaatsioonitee, tulekustutite asukohad ning tutvusta neid ka osalejatele.
- ✓ Vigastusi on lihtsam ennetada. Et ikkagi olla valmis esmaabi andmiseks, siis pane kõigile teadaolevasse kohta esmaabivahendite komplekt ning määra esmaabiandja, kelle poole võib alati abisaamiseks pöörduda.
- ✓ Vajalikud telefoninumbrid pane kõigile nähtavasse kohta. Seal võiksid olla kõigi täiskasvanud juhtide, häirekeskuse, ning näiteks kohaliku konstaabli telefoni numbrid.
- ✓ Taga hügieeninõuded. Leidke võimalus tagada sobivad pesemise ja WC s käimise võimalus. Tagage puhtus kogu kohtumise toimumise kohas. Eriti tuleb panna rõhku puhtusele toitlustamise ja majutuse ruumides.
- ✓ Looduses liikumise planeerimisel uurige eelnevalt, kus tohib liikuda ning kus on eraomanik selle keelanud. Eriti põhjalikult tuleb planeerida noortekohtumisel ujumise korraldamist.
- ✓ Täida seadusi, määrusi jt ettekirjutusi. On kindlad reeglid, kuidas tohib avalikus kohas muusikat lasta ning kuidas tohib looduses liikuda ja lõket teha. Samuti on täpselt reguleeritud inimeste majutamine ja toitlustamine. Selleks, et mitte rikkuda kehtestatud reegleid, tuleb enne põhjalikult uurida, mis on lubatud ja mida teha ei tohi.